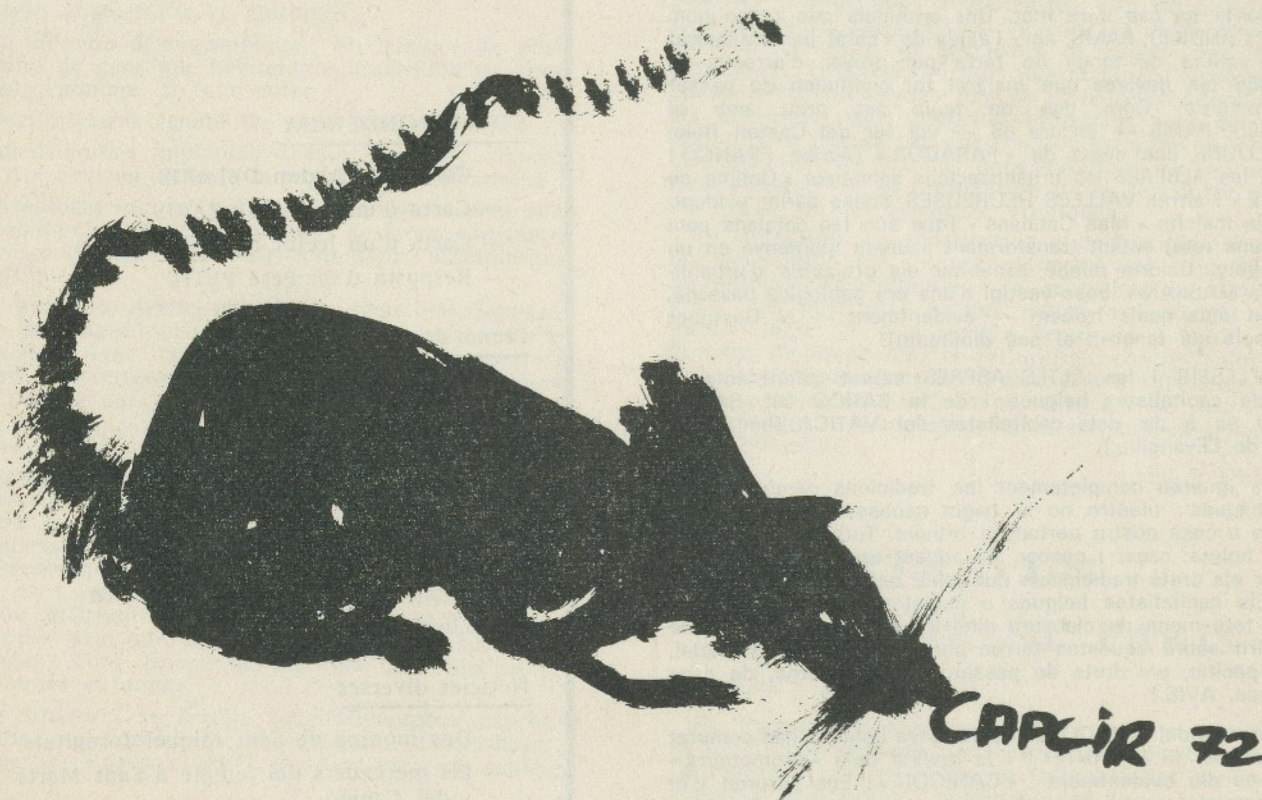
la Falç

PUBLICACIO DEL COMITAT ROSSELLONNÈS D'ESTUDIS I D'ANIMACIO (C.R.E.A.)

Rédacció : 10, Carrer Foy - "66" PERPINYA - Bimestral - 2,00 F - Nº 7, Juliol

"Amb nova falç comemcem a segar
el blat madur i amb ell les males herbes".
(Salvador ESPRIU)

EDITORIAL

"MAI MORIREM..."

Mentre fem cargolades tot cantant « Muntanyes Regalades » i cridant « Mai morirem », « Sempre en davant », la vermina capitalista s'apodera del país. No hi ha cap lloc de Catalunya Nord que no sigui tocat per aquesta lepra. Aquesta plaga es presenta sota dues formes : variant militar, variant civil. A les CORBERES, l'armada francesa utiliza centenars d'hectàrees als voltants de Vingrau i Perellós per fer maniobres i exercicis : aquell endret havia estat plantat de pins fa deu anys... A RIBESALTES el camp militar de sinistra memòria ocupa també un tros important de la plana. A PERPINYA la caserna és situada dins l'antiga citadel.la és a dir en el lloc més vistós de la ciutat on se podrien fer jardins meravellosos : si raons estratègiques comenaven aquesta situació dins el passat, avui dia aquesta localització es absurda. A MONT-LLUIS, (MONT-LLIBERTAT pels Revolucionaris de l'Any I), el Centre Nacional d'Ensenyança dels Comandos prepara a la repressió dels moviments d'alliberament populars. Ocupen la citadel.la i uns terrenys situats sus del territori de la comuna d'EYNA. Ara diuen que els hi cal 600 hectàrees del bosc de BARRES (veure la crònica rossellonesa). En fi la CERDANYA té la « sort » de tenir una « base » d'helipcoters a Santa Lleocadia, helipcoters que permeten als militars de caçar facilment els isards o els muntanyencs. Això deixant de banda tots els « petits » camps d'exercicis ocasional o permanent.

La variant civil d'aquesta lepra és gairebé tan perjudicable als interessos del país com la precedent. Ens han fotut la costa. No hi ha cap altre mot. Uns criminals que tenen nom RACINE, CANDILIS, PAMS, amb l'ajuda de l'Estat han trasbalsat milers i milers de tones de terra per provar d'arrestar al BARCARES les devises que malgrat tot continuen de passar la frontera. Com que en tenia pas prou amb el BARCARES, PAMS — encara ell — vol fer del Castell Reial de COTLLIURE una mena de « PARADOR » (Arriba FRANCO ! OLE !) A les ALBERES les urbanitzacions salvatges « Colline de mes deux » i altres VALLEES HEUREUSES, sense parlar evidentment dels maleïts « Mas Catalans » (que són tan catalans com el cul d'una rata) estant transformant aquesta muntanya en un suburbi lleig. Caldria també esmentar els projectes d'urbanització a la MASSANA, bosc vestigi d'una era geologica passada, a l'origen dels quals trobem — evidentment — el Gastonet (PAMS pels qui ignoren el seu diminutiu).

El VALLESPIR i les ALTES ASPRES estant caient sota el domini de capitalistes belgues i de la BANCO DIL SANTO ESPIRITU és a dir dels capitalistes del VATICA (benaurada pobresa de l'Evangili...).

Aquells ignoren completament les tradicions demòcratiques muntanyenques : mentre no hi hagin necessitats agrícoles la muntanya a casa nostra pertany a tothom. Tothom hi pot anar a cercar bolets, caçar i pescar. En aquest aspecte hem de fer respectar els drets tradicionals del poble català sobre aquestes terres. Els capitalistes belgues o papistes han de saber que refusem tota mena de clausura dins les muntanyes : el poble ha adquirit sobre aquestes terres per un usatge immemorial, públic i pacífic, els drets de passatge, de boletatge, de caça i de pesca. AVIS !

En el massiu del CANIGO els capitalistes belgues han comprat dos municipis: PI i MANTET ! I la revista dels « promoteurs » belgues es diu evidentment : « CANIGOU » ! Ens sorpren d'hi trobar noms de rossellonesos ! Segurament que, com ho canta En DEDIES : « la flaire dels diners ha fet sortir els porcs de nostra porcígola ! » Fins ara el CONFLENT havia estat més o menys fora d'aquestes inversions ! Diuen que hi ha un projecte faraònic lligat amb la resclosa de VINÇA, que seria portat a terme gràcies a una SOCIETAT « D'ECONOMIE MIXTE » (són mixtes els capitals i unilaterals els profits...) societat que seria presidida pel confrare d'En PAMS, En GREGORY...

A CERDANYA els « promotors » destrueixen els boscos sense vergonya : PYRENEES 2000 representa l'inversió immobiliària parasitària tipus ! Mentrestant la febre de l'or blanc guanya la més petita comuna : ERR en el PUIGMAL, PUIGVALADOR en el CAPCIR. Després de la liquidació dels homes (cerdans o capcinesos) els municipis venen la terra...

Aquesta enumeració s'assembla força a la necrologia del país. « Es tot un país que hem de vendre » deia un « promoteur »... ! L'aparent resignació del país és encoratjada per la complicitat de tots els partits francesos de l'extrema esquerra a l'extrema dreta - (excepció notable, el P.S.U.). El P.S. i P.C.F. són immergits dins el merdisser de « l'union de la gôôche ». Se sap pas si mai en sortiran ! La dreta amb totes les seves variants s'està omplint les butxaques. Ho fa de manera tan descarada que no ha pogut evitar uns quants escàndols !

Això ens ha pas de sorprendre : la defensa del País Català ha d'ésser l'obra dels treballadors catalans ells mateixos. Pagesos, obrers, emplegats, estudiants, emigrats, hem de lluitar junts per la defensa del país. Es l'hora de constituir dins tots els vilatges, en els llocs de treball, en els barris de ciutat : COMITATS D'ACCIONS CATALANS.

EL SEGADOR.

sumari

CARTA DE L'ABDON DELARIS

A la suite de l'article « Lletra a un treballador de Catalunya-Nord », je me permets de vous envoyer quelques réflexions, notamment à propos de l'une des dernières phrases de l'article : « El nostre primer treball és la creació d'un partit de treballadors a Catalunya-Nord ».

Le C.R.E.A. s'achemine à grands pas vers une nouvelle mutation en un *Parti* Socialiste Catalan du Roussillon. Ce parti est l'idée force de toutes les réflexions de l'animateur du C.R.E.A. depuis quelques années. A preuve cette lettre du 26 février 1970 : ...« El partit socialista català : un dia o l'altre s'ha de fer. No vec cap altre solució per nosaltres que de lligar la lluita per l'alliberament dels treballadors a la lluita per l'alliberament de la nostra nació. Si gent com En ... no en veuen ara la necessitat soc segur que un dia o l'altre se'n adonaran. Si no, tant pis per ellos, la lluita es farà sense ellos i, si cas, contra ellos... »

Je crains que la création d'un Parti Socialiste Catalan soit un acte volontariste. Je m'explique. Cette mutation d'un groupe en un parti suppose une conscience très développée chez les Roussillonnais. Cette mutation ne semble pas tenir compte de la réalité roussillonnaise, mais plutôt du désir de certains membres du C.R.E.A.

I - Quelle est la situation actuelle du « fait catalan » en Roussillon ? puisque c'est de là que doivent partir les réflexions et les stratégies politiques.

1 - Situation linguistique et culturelle :

— du point de vue démographique : un nombre de plus en plus grand de gens qui habitent le Roussillon *ne sont pas d'origine catalane*. Il faut noter :

a) les fonctionnaires venant du reste de l'hexagone ;

b) les « pieds-noirs » implantés depuis moins de 10 ans, et qui forment environ 10 % de la population de Perpinyà ;

c) les travailleurs immigrés d'origine espagnole (très peu d'origine catalane), auxquels s'ajoutent de façon constante des immigrés portugais et nord-africains dont l'assimilation est très difficile.

— Cette situation démographique a pour conséquence le nombre de roussillonnais qui ne *comprennent pas le catalan* (surtout dans les villes, car dans les campagnes les immigrés apprennent à connaître le catalan, même s'ils ne le parlent pas).

On peut reprendre les chiffres de l'enquête du Club U.N.E.S.C.O. au lycée Arago de 1966-67 (une des seules enquêtes portant sur plus de 1 000 individus effectués en Roussillon). A Perpinyà moins de la moitié des élèves comprennent le catalan. En dehors de Perpinyà presque les trois-quarts le comprennent. Pour ce qui est de le parler, à Perpinyà moins de un quart, en dehors de Perpinyà plus de 1 sur 2. Pour ce qui est de l'écrire : 2,20 % ont répondu affirmativement. Ces chiffres sont connus. Tout le monde sait que les jeunes parlent de moins en moins catalan. Tout le monde sait que la situation se dégrade d'année en année.

2 - Cette situation se double d'un phénomène psychologique connu que l'on appelle le phénomène d'*aliénation :* désir de perdre l'accent, désir de s'intégrer au modèle « parisien ».

3 - Dans ces conditions où en est la *conscience catalane* du Roussillonnais ?

Le sentiment d'être « catalans » se manifeste notamment au service militaire, ou dans les rencontres sportives, un mélange de fierté et de chauvinisme exacerbé, presque un sentiment d'insularité, sentiment d'être différent des autres Français, mais aussi d'être supérieur aux « Gavatxos » ou aux « Espagnols » (Catalans d'Espagne + Castillans). Cette conscience a un emblème : les quatre barres, que l'on voit partout, dont on fait une orgie au point qu'à certains 14 juillet il y a plus de quatre barres que de drapeaux tricolores, parfois). Mais cette conscience catalane n'est pas une conscience nationale. Il y a conscience d'être quelque chose de plus que les autres, mais *il n'y a pas de conscience nationale catalane en Roussillon.* Ces considérations nous conduisent à être modestes dans nos ambitions catalanistes.

II - Quelles sont les forces catalanistes progressistes en Roussillon ?

Les seuls à lier la lutte de classes avec la lutte nationale ou régionale, sont les militants issus du F.J.C., aujourd'hui pour la plupart regroupés au sein du C.R.E.A. Quelle est l'origine sociale de ces individus ? Au dire même de « la Falç » n° 2, ces jeunes sont essentiellement issus de la petite bourgeoisie, pour la plupart étudiants.

III - Que faire ?

Considérant :

— Le très bas niveau de conscience catalane en Roussillon ;

— L'influence très grande dans le prolétariat roussillonnais de l'idée « jacobine » d'une « France une et indivisible », par l'intermédiaire des partis et des syndicats (P.C.F., P.S., C.G.T.) ;

— L'échec du mouvement P.N.O. (Parti Nationaliste Occitan) en Occitanie, dont les buts se rapprochent des buts du Parti Socialiste Catalan.

Considérant donc ces faits, la constitution d'un Parti Socialiste Catalan me semble *volontariste.* Il est indéniable qu'un parti français ayant des traditions jacobines, ayant une stratégie dans le cadre de l'hexagone, ne peut pleinement répondre aux aspirations des minorités ethniques de l'Etat français. Il n'est pas moins indéniable qu'une des activités primordiales actuellement soit de faire avancer dans les partis et syndicats français les idées de « décolonisation » interne et les idées de droits des minorités ethniques... D'ailleurs, depuis une dizaine d'années, et plus particulièrement depuis mai 68 et le référendum de 1969, les problèmes des minorités ethniques sont de plus en plus pris en charge par une fraction du mouvement ouvrier français. (Cf. les articles dans « Action », « Tout », « Politique-Hebdo », et la préparation de la rencontre nationale du P.S.U. sur les minorités ethniques.

En conclusion, la constitution d'un Parti Socialiste Catalan ne semble pas encore répondre aux aspirations des travailleurs roussillonnais. La mutation du C.R.E.A. en P.S.C. ne peut être qu'une action volontariste d'avant-garde isolée. Il y a encore beaucoup à faire avec les hommes de bonne volonté qui militent contre l'impérialisme et le capitalisme dans les organisations « françaises ». Une coupure entre le P.S.C. et ces derniers ne peut être que préjudiciable à tous dans les circonstances actuelles. En toute fraternité,

Abdon DELARIS.

CARTA D'UN LECTOR DE PARIS

Benvolgut amic :

He llegit la teva carta a *la Falç,* « Lletra a un treballador de Catalunya Nord ». Hi ha coses que hi estic molt d'acord (la majoria) i altres les trobo influenciades per l'esquerra francesa. Ara passo a discutir-te-les una par una.

1) Dius : « Cal ajudar el Vietnam contra els Estats Units com Palestina contra Israel, Catalunya contra França. »

Contesto : Aquí, situes molt bé la lluita : nació opressora (França) contra nació oprimida (Països Catalans). Els obrers francesos són tan defensors de la sacrosanta « unitat francesa » com ho són els capitalistes.

2) Dius : « Si pensem que dins una societat socialista els Països Catalans han de constituir una unitat ho pensem unicament perquè ens hem avisat que aqueixa unitat és la més lógica i natural en l'aspecte econòmic com humà. »

Contesto : Aquesta unitat (nació catalana) ha de conquerir la independència en forma d'Estat sobirà.

3) Dius : « Nosaltres sem pas separatistes perquè és pas un boci de territori a l'Estat francès que volem prendre, és tot l'Estat francès (i l'espanyol) creació del capital que volem destruir i destructurar. »

Contesto : Greu error ! No hem de destruir els Estats francès i espanyol, que continuin visquent. El que volem és emancipar-nos-en, tallar les amarres colonials i tots els lligams politics amb França i Espanya per donar neixença a la Republica Catalana, de Salses a Guardamar i de Fraga fins a Mao. La teva frase s'interpreta com si tinguessim de destruir els Estats francès i espanyol per simple venjança, fruit de tants anys d'oprobi nacional i robatori organitzat a escala estatal. Els patriotes algerins no volien destruir l'Estat francès, ni tan sols intervenir en politica francesa, simplement volien que l'exèrcit, funcionaris i « pieds-noirs » fotessin el camp aviat d'Algèria. El mateix vol Irlanda del nord envers l'ocupació britànica. La lluita de classes no té res a veure amb la lluita per la independència nacional. L'esquema marxista ens fa nosa i ens desvia del veritable cami, sempre confon als militants. La victoria d'Algèria és el triomf d'un moviment separatista, i no d'un de marxista. Abans Algèria era un departament més de França, estava anexionada, tal com ho està el Rosselló, per tant, el F.L.N. era separatista revolucionari. Com també son separatistes els angolans d'UNITA ou del M.P.L.A. i a Moçambic son separatistes els patriotes del FROLIMO, etc.

4) Dius : « L'avenir de Catalunya depen evidentment del d'Europa. »

Contesto : Si creus que ens han de fer la feina els altres, estàs molt equivocat. El nostre esdevenidor nacional l'hem de decidir nosaltres, només nosaltres podem alliberar-nos de la tirania hispano-francesa. L'unica organització juridica que asseguri i mantingui la nostra independència ha d'ésser un Estat nacional català, que englobi totes les comarques historiques dels Països Catalans, no en pot faltar ni una ! Ni « europeus » ni francesos, ni espanyols no poden decidir el nostre destí.

5) Dius : « Nosaltres quan ens diem catalans ens desolidaritzem pas dels obrers francesos, al contrari els ajudem car fem cara a llur més gran enemic : el capitalisme francès. »

Contesto : Mentre la classe francesa i espanyola (amb llurs sindicats) no demostri la seva solidaritat amb el moviment independentista català, no podem considerar-los amics, ans al contrari com a simple « patriotes » francesos, com ho han demostrat fins ara.

6) Dius : « Hem de comprendre que la nostra catalanitat és ara per nosaltres una arma de molta eficàcia per lluitar contra els nostres enemics és a dir, no els francesos, més els capitalistes i primer els capitalistes de l'Estat francès. »

Contesto : Saps perfectament que *tots* els francesos, siguin rics o pobres consideren els Països Catalans com a territori francès o espanyol. Diuen que el separatisme és un virus que cal combatre, i tot de frases dignes d'extrema dreta. Si hi ha algun francès que simpatitza amb els pobles oprimits és a títol personal. Actualment certs sectors d'esquerra francesa (influenciats per Sartre) evolucionen i es tornen més « comprensius », no ens fem il.lusions, poden utilitzar el nostre combat pels seus fins, de la mateixa manera que ho ha fet el partit comunista espanyol amb E.T.A.

5)Dius : « La França com l'Espanya i com l'Europa que ens preparen son creacions del capitalisme i doncs al seu servei. »

Contesto : Espanya és una creació de Castella. El capitalisme no pot haver creat Espanya ni França, car quan neixia el capitalisme l'Estat espanyol i el francès ja feia temps que existien. Gran Bretanya és una creació d'Anglaterra. La U.R.S.S. és una creació de Russia. La creació dels Estats europeus a estat promoguda per la força armada *d'una nacionalitat dominadora* que ha anexionat a altres més petites i pacifiques. L'existència dels Estats és molt anterior al capitalisme, després, sí que el capitalisme els ha controlat per medi de la revolució industrial.

La nació francesa és va imposar a la bretona, a la catalana del Rosselló, a l'occitana, a la basca i a la corsa. La nació espanyola ha dominat a la resta de la nació catalana, a la basca a la gallega i a la canària. Els obrers espanyols que viuen a Espanya, tenen una forta consciència nacional espanyola, immensament superior a la de classe social. Recordem les furioses manifestacions obreres a Madrid (1931) quan els catalans vam demanar democràticament la timida autonomia pel Principat. Durant la guerra d'Algèria els sindicalistes (C.G.T. i C.F.T.C. demo-cristians) feien manifestacions contra la « subversió separatista » d'Algèria. Que no vinguin ara dient-nos « même combat » ! Son tan superfrancesos com l'Ordre Nouveau, U.D.R., P.C.F. o els trotkistes, tots senten el seu interès nacional (expansionista).

6) Dius : « Qui és que explota Catalunya nord i patiria de la seva separació de França ? El capitalisme francès, és clar ! »

Contesto : Naturalment que és França qui explota el Rossello ! I és tota França que s'oposa a la nostra llibertat. No ens hem de fer cap il.lusió de cara als treballadors francesos. En canvi sí que podem trobar més solidaritat amb obrers immigrats, martinequesos, maliencs, etc. Gent que lluita per l'existència nacional, aquests sí que son els nostres aliats naturals, aquests sud-sudanesos, afro-americans, irlandesos, formosans, bengalis-occidentals, angolans, guineans, biafresos, eritreus, kurds, etc. Aquestes masses d'afamats sí que son amb nosaltres perquè la causa és la mateixa : la independència nacional d'una tirania estrangera. Què no se'ns parli de « lluita de classes », és un llenguatge que no s'enten. En canvi sí que s'enten que un exèrcit d'ocupació foti el camp.

7) Dius : « La constitució soviètica porta el dret dels pobles a separar-se de la Unió si ho desitgen. En tot cas nosaltres sem pas separatistes perquè és pas un boci de territori a l'Estat francès que volem és tot l'Estat que volem destructurar i destruir. »

Contesto : Tornes a repetir allo d'abans. Una cosa és la teoria i l'altra és la realitat. En Lenin defensava obertament el dret a la secessió, en canvi, a la realitat va aixafar el moviment anarco-separatista d'Ucraïna acabdillat per Mackno. Polonia se'n va sortir bé. Els russos no són cap exemple de respecte a cap llei ; estan acostumats a solucionar aquests problemes a base de divisions blindades. Que no vinguin els russos parlant de « democràcia popular » (en Franco també n'ha creat una d'orgànica). No han tingut escrupols d'ocupar Txecoslovàquia en nom de la « sobirania limitada » i de la « dictadura del proletariat ». Els americans han ocupat el Vietnam en nom de la « llibertat dels pobles ». La molt popular Xina, va ocupar el Tibet en 1950, al.legant que era « part integrant de Xina » no van citar raons de caire « ideologic ». Tot Estat gran és expansionista per natura, es digui capitalista o socialista.

8) Dius : « Catalunya nord té menester d'un partit de treballadors catalans per lluitar avui contra el capitalisme francès, belga o alemany. »

Contesto : Aquesta és una gran veritat. Cal organitzar-nos a part dels partits espanyols i francesos i intensificar els lligams entre tots els Països Catalans, per a donar la cohesió al futur Estat Català (no parlo de l'organització) Totalment d'acord !

9) Dius : El nostre primer treball és la creació d'un partit de treballadors a Catalunya nord.

Contesto : Afirmar que només els obrers catalans poden alliberar la nació catalana és un error. Es molt més factible i realista un front nacional que englobi totes les classes, tret l'alta burgesia catalana. Es una necessitat urgent la creació d'una organització catalana al Rosselló. Però no amb una politiqueria de cafè i sempre a remolc de l'esquerra francesa o espanyola, cal una organització amb una *politica activista,* és a dir : enganxada de cartells i pintades murals a pobles, carreteres, platges, organitzar la joventut i disciplinar-la (al Principat tenim els Minyons de Muntanya que han fet una bona tasca, han estat una « mina » on els partits catalans han tret militants). També més endavant es poden fer operacions de càstic contra mestres francesos que peguen als nens que parlen català a l'escola. O sigui, catalanització del país fins l'ultim llogarret rossellonès.

(a part del teu escrit)

REFLEXIONS SOBRE LA GUERRA FRANCO-ALGERINA

Segons l'esquema de Marx, una nacionalitat no pot oprimir a una altra, o sigui, segons ell no hi ha ni nació oprimida ni nació opressora. Per a Marx, l'opressió és només a nivell de lluita de classes, doncs parteix de la base que les classes són sempre solidàries.

El mateix Lenin (durant la revolta separatista irlandesa de 1916) reconeixia que els obrers britànics eren els més rabiosament anti-irlandesos, anaven contra el moviment nacionalista irlandès, el qual era l'expressió del poble treballador d'Irlanda.

La guerra de separació d'Algèria ens demostra clarament que la teoria marxista no reconeix l'opressió nacional. Tots els sindicats i partits francesos, o sigui, la representació de l'obrerisme francès, va condemnar severament el nacionalisme algeri del F.L.N.

L'extrema dreta va anar de bracet amb l'extrema esquerra, passant pels liberals i moderats. Tots, absolutament tots, com a « bons francesos » van atacar el separatisme algeri. Per a tots els francesos, Algèria era una provincia més de França i calia defensar la « integritat territorial » a tot preu. Aquestes declaracions repugnants sortien de boca de molts socialistes, comunistes, àdhuc dels feixistes cosa natural. El més important per a nosaltres, que ara analitzem el problema algeri, és que tots els francesos, rics i pobres, estaven d'acord en mantenir Algèria encadenada.

La solidaritat de « classes » no es va veure enlloc, teoricament els obrers francesos tenien de fer causa comuna amb els obrers algerins i les seves ànsies de llibertat nacional. Doncs no va ésser aixi ! Els francesos van demostrar (a més d'ésser uns salvatges) tenir més consciència nacional francesa que de classe social.

Felicitacions per l'article que ha sortit a *la Falç* : « La politica del grup anomenat E.T.A. VI assemblea. »

Ni a Euscadi ni als Països Catalans no hi ha només lluita de classes, hi ha sobretot *domini estranger*. Amb l'agreujant que l'altra burgesia catalana col.labora amb la tirania espanyola, i la burgesia rossellonesa a l'imperialisme francès.

Us recomano la lectura del llibre « La cuestion Vasca » d'E.T.A., la trobareu a can Maspero a 6 F (Paris).

CARTA D'UN LECTOR DE BARCELONA

Companys,

He rebut, ara fa un parell de dies, el número 5 de la vostra publicació, cosa que m'ha alegrat força perquè ja pensava que no en sortirien més, de números.

El motiu de la present és de parlar-vos sobre el contingut d'alguns articles apareguts en el darrer número.

En « Lletra a un treballador de Catalunya-Nord » es diu (p. 8, col. dreta) : « Això és ésser separatista ?... Són els fondators del comunisme Marx i Lenin. I te diré que la Constitució Soviètica reconeix el dret per les repúbliques a se separar si els habitants ho desitgen. Hi ha pas res d'estrany a això ? »

Us pregunto : com s'avenen aquestes frases amb la realitat ? Quan Lenin era el màxim dirigent incontestat del nou Estat « Soviètic », diverses nacionalitats fins aleshores oprimides en tots els aspectes es proclamaren com Estats independents i, en alguns casos, el mateix govern d'en Lenin va reconèixer independència. Em refereixo als 15 nous Estats independents per voluntat popular següents : Ucrània, Geòrgia, Armènia, Bielorrússia, Estònia, Letonia, Lituània, Finlàndia, Polònia, Azerbaidjan, Kalmúkia, Cossacs del Don, Turkestan (dels turkmenis, uzbekis, kazakis, kirguisis i tadjikis), Nort-Caucàsica (dels xexens, ingusx, karaxai, balkars, dagestians, ossetians i xerkeses) i Idel-Ural (dels tàrtars, bakiris, xuvaxes, marils, udmurts i mordvs). Tan sols Estònia, Letònia, Lituània, Finlàndia i Polònia aconseguiren de conservar la seva independència ; la resta d'Estats foren envaits, conquistats i sotmesos a dures repressions per l'Exèrcit Roig *mentre Lenin vivia i encara no era malalt*. Més d'un va vessar llàgrimes de cocodril, però l'Estat « Soviètic » d'en Lenin no va fer marxa endarrera.

En temps del « Gran Stalin, pare dels pobles », assassí i criminal per excel.lència, les coses anaren pitjor : deportació de nacionalitats senceres amb llur P.C. inclusiu. Recordem els noms : Karaxai, kalmuks, xexens, ingusx i balkars ; els ucrainesos no patiren la mateixa sort per raó de llur nombre excessiu —*cif.* l'informe de Krutxev al XX Congrés del P.C.U.S. de 1956—. Però d'altres pobles foren deportats i Krutxev no ho va dir en el seu Informe : Tàrtars de Crimea, Alemanys del Volga i els Mesketians...

En acabar la IIe Guerra Mundial, l'Estat « Soviètic » havia *guanyat* o robat 700 000 km² de noves terres : Estònia, Letònia, Lituània, una tercera part de Polònia, una petita part de Finlàndia, la Bessaràbia i la Bukovina de Romania, la Rutènia de Txeco-Eslovàquia, part de l'antiga Prússia, etc...

Per altra banda, tot i que hi ha un article —el 17— en la Constitució « Soviètica » que reconegui el dret de secessió, tots sabem que es tracta de paper mullat, que l'Estat « Soviètic » no permetrà mai que una de les seves « províncies » se'n vagi : seria un exemple perillós... I més quan qualsevol manifestació contra els intents de russificació de les repúbliques menors és titllat de « desviacionisme nacionalista burgès », car, diuen, l'única pàtria dels proletaris és una cosa abstracta però real que es diu U.R.S.S.

Si la « Constitució Soviètica » reconeix aquest dret i d'altres paperots semblants d'altres Estats de l'Est i de l'Oest no el reconeixen, l'important és aconseguir, no que aquests altres Estats reconeguin aquest dret en les seves Constitucions, sinó l'alliberament nacional i social de cada nacionalitat. Els papers mullats, les frases boniques... que no es poden aplicar en la pràctica de res no ens serveixen. Destruir tots els Estats, tant els que s'autoanomenen pomposament « socialistes » com els burgesos, és la nostra tasca : en fer-ho ajudarem també els pobles opressors i podrem començar a bastir les primeres pedres d'una futura —potser encara llunyana— Confederació Mundial de Nacions veritablement lliures, socialistes i iguals.

Per tant, us prego que en parlar de Lenin ho feu tractant altres temes, perquè el de les nacionalitats —per més coses que digués— cau pel seu propi pes, és a dir pels fets reals que van succeir a l'Estat « Soviètic » quan ell era l'*amo* incontestable, fets que ell va permetre...

Article parlant de la mort de Francesc Marty (p. 9, col. esquerra) : « Aquest mensual ... i demostren que els « maoistes » francesos com els italians es recorden sobre aquest punt —les nacionalitats oprimides— de les lliçons d'en Lenin. »

Ja hem parlat del que deia i del que feia Lenin sobre aquest punt... Us pregunto : Quantes nacionalitats formen l'actual República Popular de Xina ? Les minoritàries, tenen un dret de secessió ? Són autònomes en algun aspecte ? Per què la República Popular de Xina va conquistar el Tibet —Estat independent— i el va sotmetre a genocidi, exterminant la població, facilitant la immigració de gent d'altres pobles de la R.P.X., i el va « maoistitzar » ? D'això se'n diu respectar els pobles ? Això és un exemple a seguir ?

Com heu vist, a mi m'interessa més la realitat —allò que passa, allò que es fa— que no pas les teories i els programes d'uns i d'altres. Els models que hom proposa per a seguir se'm fan sospitosos, perquè cada poble, cada situació genera un camí original i diferent en molts aspectes. I aquest camí diferent no el poden conduir grups o partits que *depenen* d'uns centres de poder amb afanys imperialistes ; és el poble concret que ha de conduir i canalitzar els esforços vers aquest camí original que s'ha « descobert ». En cas contrari seria fer el joc a un imperialisme alié i estrany : cas de Cuba, la qual, amb el temps, s'ha convertit en una colònia de l'U.R.S.S.

Salutacions cordials.

RESPOSTA D'EN PERE PETIT

La « lletra a un treballador de Catalunya nord » sembla haver particularment interessat els nostres lectors ja que hem rebut diverses respostes. Les unes com la de l'Abdon Delaris malgrat lleugeres divergències som d'acord sobre l'essencial.

Contràriament al que diu l'Abdon Delaris la voluntat del C.R.E.A. no és pas de constituir un partit si les condicions no hi són favorables. Si l'acció del C.R.E.A. era una acció voluntarista ja hauria creat el partit. Si no ho hem fet encara és justament perquè, pel moment, treballem a fer moltes coses però em fa l'efecte que per crear el partit ell esperaria que la situació canviès d'ella mateixa. Nosaltres no esperem que la situació maduri sola sinó que volem ferla madurar. i si és veritat que la creació del partit necessita un cert nivell de consciència política de les masses, també ho és que l'existència d'un partit contribuirà a alçar aquest nivell de consciència política. D'altres lletres que hem rebut, al contrari, critiquen violentment moltes de les nostres posicions...

No podem pas reprendre punt per punt la crítica que ens és feta car n'aribarien a una polèmica massa llarga que no acabarà mai. Direm però que la lectura d'aqueixes lletres no ha res canviat a la nostra posició. El lector podrà doncs llegir altra vegada la « Lletra a un treballador de Catalunya Nord » (Falç nº 5) on trobarà els arguments per contestar a aquestes crítiques. De fet la posició dels autors d'aquestes cartes correspon a una òptica política totalment diferent de la del C.R.E.A. Per a ells el fenomen essencial és la lluita nacional i la lluita de classes passa al segon pla, quan no és totalment negligida. Fan passar la solidaritat nacional abans la solidaritat de classes. Això correspon a la posició de la petita burgesia de cara a les qüestions nacionals. Rebutgem aqueixa ideologia. Ho hem dit clarament en la « Lletra a un treballador de Catalunya Nord ». Per nosaltres la solidaritat dels obrers catalans i francesos és més important que la solidaritat nacional catalana. És ben evident que no podem ésser d'acord amb les organitzacions obreres que com el P.C. es neguen a reconèixer l'existència de la Nació Catalana, però, fem una distinció ben clara entre el que és la classa obrera i les organitzacions que pretenen de representar-la.

Continuem doncs afirmant que el nostre objectiu no és pas la creació d'un estat català que s'assembli a l'estat francès com un germà petit al seu germà gran, més que el nostre objectiu és la destrucció dels estats francès i espanyol que no són altra cosa sinó unes eines del capitalisme, car la França i l'Espanya de l'època feudal eren una cosa ben diferent (no volem dir millor ni pitjor, diem diferent) de l'Espanya i de la França actuals. Que els obrers francesos participin a l'opressió de les nacions occitana o catalana, no ho neguem ni tampoc no neguem que els Catalans del Nord hagin participat a l'opressió dels algerians. Els obrers alemanys del temps d'Hitler bé participaven a l'opressió de França però no creiem que fos aquest l'interès de la classa obrera alemanya, i de fet les organitzacions obreres alemanyes autèntiques eren aliades de les organitzacions de resistència francesa.

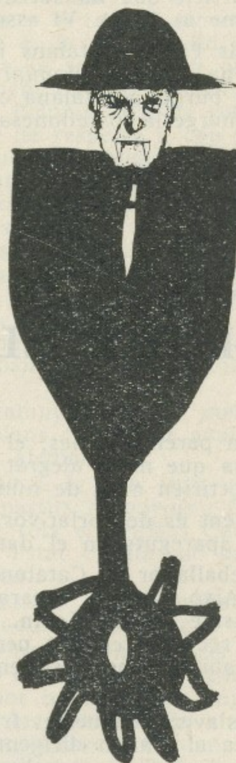
Una cosa és la que fa la classa obrera (sigui per força sigui per propaganda) i una altra l'interès d'aqueixa classa. Sobre la guerra d'Algèria direm que si efectivament al començament cap de les grans organitzacions obreres no va sostenir el dret dels Algerians a l'autodeterminació, això no permet de dir que la « teoria marxista no reconeix l'opressió nacional », ni que l'interès dels obrers francesos fos de lluitar contre els pagesos i obrers àrabs i berbers. Això permet únicament d'afirmar que les organitzacions obreres eren podrides i havien passat a defendre el capitalisme.

Cal subratllar no obstant que després els obrers francesos es feren els defensors del dret d'Algèria a l'auto-determinació.

Els nostres lectors han de vegades criticat molt violentment la política nacional de la U.R.S.S. El fet és que la constitució soviètica reconeix el dret dels pobles a l'autodeterminació. Que dins la realitat, actualment i sobretot del temps de Stalin, la política no hagi estat en acord amb la teoria, no ho neguem. Anem més lluny ; el poder pertanyent actualment dins els Estats socialistes a una burocràcia i no a la classa obrera, aqueix desacord entre la política seguida i la teoria no ens estranya gens. Malgrat això no tustarem sobre els Russos tant com els nostres interlocutors car som ben obligats de reconeixer que malgrat la criminal polític de Stalin, malgrat la política centralista del govern actual, els Catalans del Nord com els del Sud o qualsevol nacionalitat de França o d'Espanya serien ben contents de tenir els drets de la més petita de les nacionalitats soviètiques.

PREMI DE LES BURRICADES

Atribuim per primera vegada el premi de les Burricades a la « COMMENDE MAJEURE DE ROUSSILLON ». Aquests « frares » de Bacchus han organitzat una manifestació vinosa i *seriosa* (« Indépendant » del 19 de Maig de 1972) on es veu al mig de la prostitució de la « Santa Espina » de « Muntanyes Regalades », del « Porró », del Palau dels Reis de Mallorca, d'una mistificació de la història catalana, una barrija-barreja grotesca, una carnavalada de primera on es belluguen, fan els piocs un « Grand Chancelier », un « Grand Maître » i « Conseillers » de fireta.

Per acabar el gran circ, l'intronització es fa amb la paraula màgica en català : « VOLEM » ! S'hi creuen ! Suposem que tots han agafat un bon gat i que l'any que vé sabran defensar el Mam d'una manera més valida !

Els vinyaters del Rosselló que poden pas viure de llur treball podrien venir amb un burro per mor que el facin frare de la Commende majeure o qui sap Gran Mestre !

POEMA DEL PAIS QUE TE FAM

(Extracte)

(...)
Encara no sé res
D'aquest país desvertebrat
d'aquest país on aviat no hi haurà
més mainatges per els pardals, per
fer rodó,
d'aquest país encotonat en els seus llençols
de brossam
d'aquest país de miralls esquerdats
(...)
Encara no sé res
del meu país que remena com el poll

(...)
però perquè han estat vençuts
els han posat el fre a la boca
els han posat el boç a la cara
i llurs fills
llurs fills descuidosos de l'aigua verda dels fossats
del fregadís de l'espí i de
la xerradissa dels gaigs
llurs fills descuidosos i insadollables
a gran colles llurs fills se n'han anat
Bretons exportats... Bretons deportats.

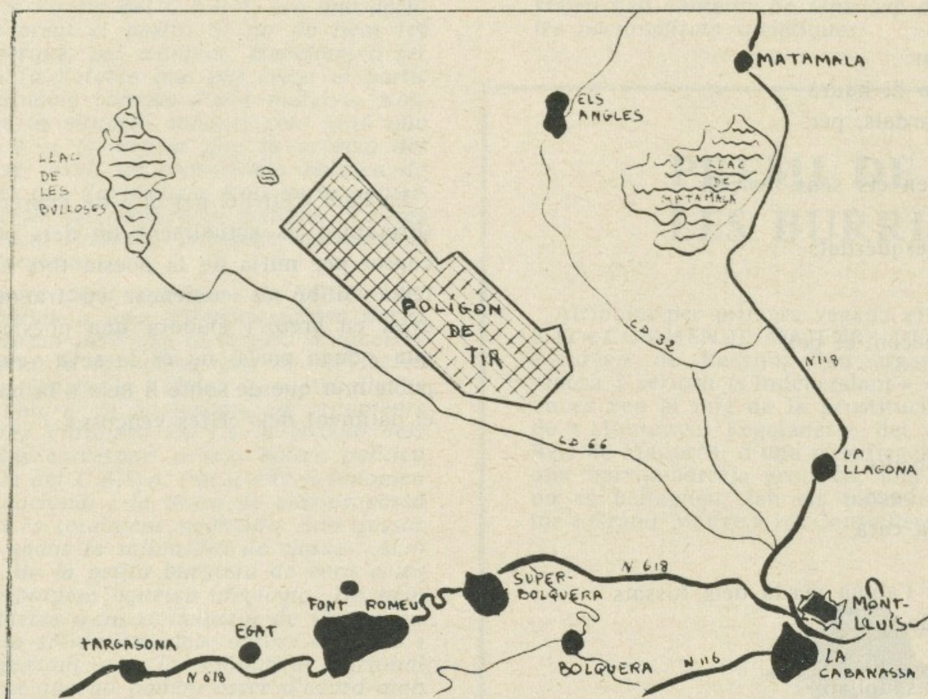
Paol KEINEG

En Paol KEINEG nat el 6 de Febrer de 1944 a Quimerc'h (Bretanya) és actualment un dels poetes que ha reixit a copsar per mitjà de la poesia tots els drames de la seva terra. Si bé va començar en francès ara continua més aviat en bretó i elabora una poesia ferrenya de manera que « quan parla, no és la seva veu, sinó la veu del seu poble mut que de sobte li neix a la boca hi explota... hi diu el patiment dels celtes vençuts ».

« SOYEZ PROPRES ET PARLEZ FRANÇAIS »

La paret bruta de l'escola tancada
porta el testimoni de la vella opressió
HABLA LA LENGUA DEL IMPERIO
El vilatge és mig mort
Nets, afrancesats, EMIGRATS
els fills del poble
Bestiar propici per totes les matances
RACINE, MOLIERE, CORNEILLE
Faites carrière dans la gendarmerie
LIBERTE, EGALITE, FRATERNITE
Les exploitations non rentables doivent fermer
Charles MARTEL, Jeanne d'ARC, Saint LOUIS,
Du travail en NOUVELLE-CALEDONIE
BARDOT, POMPIDOU, ZITRONE
PAMS, CONTE, GREGORY, ALDUY
Que es tornin fogueres les nostres paraules
Que el mot plastic esclati a la cara de llur MARIANNE
Que s'aixequi l'insurrecció de la plana
Que siguin trepitjats pels singlars ferits.

L'ARMADA FORA

L'armada vol agafar 600 hectàrees de boscos i jasses en el Capcir ! Es oficial des de Juliol 1971 ! Aquesta decisió ha estat presa malgrat l'oposició de les col.lectivitats interessades : 17 municipis de Capcir i de Cerdanya ! El « Centre National d'Enseignement des Commandos » de Mont Lluís vol installar-hi un polígon de destrucció.

Vet aquí la notícia aclaparadora que varem saber fa 2 mesos.

Les terres embargades per l'exèrcit són els famosos pasquers reials del bosc de Barrès, en els municipis de la Llagona i els Angles sobre els quals 17 municipis tenen drets de pasturar concedits des de el segle 12 pels comtes de Cerdanya. Com fan constar els « Maires » d'aqueixes comunes els drets aquells havien estat servats per tots els règims des de aquell temps ! A més el municipi de la Llagona té el dret de fusta i llenya !

Contra aquesta decisió arbitrària els batlles han intentat una acció judicial contre « l'arrêté » que transferia a l'armada el domini d'aqueixos boscos i prades. Mentre no hi hagi cap decisió sobre aquest recurs estant esperant. Més la majoria dels pagesos és decidida a oposar-se a l'espoliació de drets vitals i seculars si l'arbitrari del govern és ratificat pel jutge.

El jutge no té pressa de jutjar. És probable que la decisió trigarà encara uns quants mesos a fi de permetre a l'armada de prendre possessió del terreny durant l'estiu o la tardor, és a dir a un moment que la mobilització dels pagesos és difícil a causa dels treballs del camp i que la mobilització de la gent és també difícil a causa de les vacances. L'estiu enguany serà calent al Capcir !

La decisió de l'exèrcit és una prova més de la política colonial que l'Estat francès porta a terme aquí com a Occitània, Bretanya, Còrsega i Euzkadi-Nord. El menyspreu per l'indigeni és el principi de conducta de tots els colonitzadors. Els Occitans del Larzac diuen : « l'ARMADA DEFORA ». Aquí també hem de llançar els mot d'ordre següents :

— L'ARMADA FORA DEL CAPCIR !

— LES VAQUES A BARRES, NO ELS MILITARS !

— RESISTENCIA A L'ESPOLIACIO MILITAR !

— DEBRE GO HOME !

DEL CAPCIR !

EL COMITAT ROSSELLONÈS

CONTRA L'OCUPACIO MILITAR DEL BOSC DE BARRES

El Comitat Rossellonès ha estat constituït a Perpinyà el 3 de Maig de 1972.

Expressa la seva total solidaritat amb la població i els elegits dels 17 municipis de la CERDANYA i del CAPCIR ; sosté per endavant totes les accions susceptibles d'oposar-se a l'engrapament de l'armada sobre una regió l'importància de la qual és vital per la població rural dels municipis interessats ; denuncia també la política militar del govern que va en contra dels interessos de les poblacions locals.

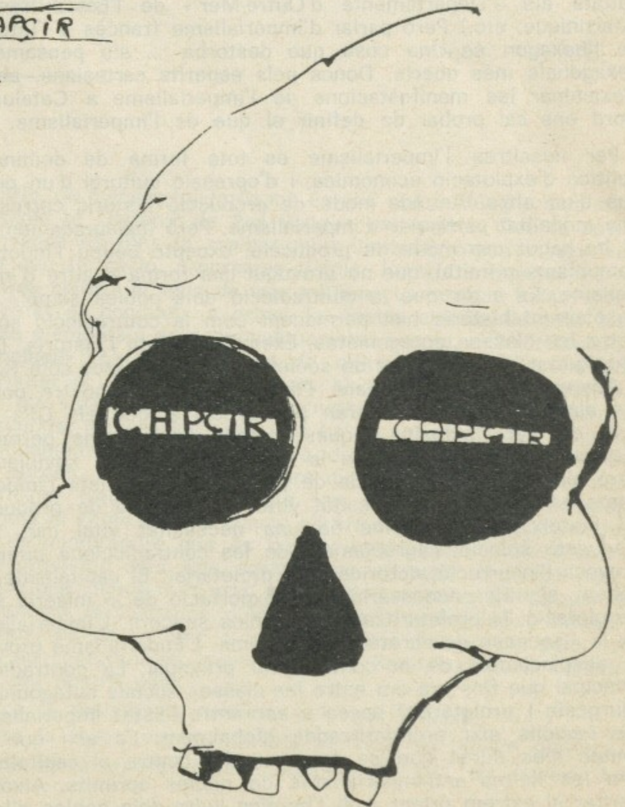
El Comitat s'esforçarà de fer conèixer a tota la població rossellonesa la greu situació dels agricultors d'aqueixos municipis que es veuen espoliats dels drets de passatge, pastura, boscatge dels quals gaudeixen des de fa segles dins el bosc de Barrès (pastures reials del Capcir).

S'esforçara també de lligar la seva acció a la dels municipis perseguint una acció similar dins d'altres regions.

Han signat el comunicat :

— Acció Regionalista Catalana,
— Cause du Peuple, C.N.T.,
— Comitat Rossellonés d'Estudis i Animació,
— Grup Guillem de Cabestany,
— Grup Pirinenc Rossellonés,
— Amis de l'Humanité Rouge,
— Justice et Paix,
— Ligue des Droits de l'Homme,
— M.D.P.L.,
— Mouvement libertaire,
— P.S.U., Secours Rouge,
— Amis de Témoignage Chrétien.

El Secretariat del Comitat : Ignasi FORTUNY, 59, Av. Général-de-Gaulle, « 66 » - Perpinyà.

L'IMPERIALISME A CATALUNYA - NORD

Intervenció nostra al míting anti-imperialista que va tenir, lloc el Dimercres 1 de Març a la sala Arago de Perpinyà sota l'égida del F.S.I., del P.S.U., de la Ligue Communiste i del C.R.E.A.

Companys,

Vull parlar anit en nom del Comitat Rossellonès d'Estudis i Animació (C.R.E.A.) de l'imperialisme a Catalunya-Nord. Ho faré dins la llengua del nostre poble. Hem pas esperat Jean-Paul Sartre (cf. la seva prefaci al llibre de Gisèle Halimi : « Le procès de Burgos ») per descobrir que parlar català ara i aquí és un acte revolucionari.

Abans de tractar del tema propriament dit me cal explicar el marc geogràfic d'aquest, me cal explicar un mot que per molts de vosaltres sona estrany: CATALUNYA-NORD. L'utilitzem per designar la nostra regió. Segons nosaltres té l'avantatge polític de plantejar implicitament el problema català. A més, és més correcte que Rosselló. Rosselló és anacronic per designar el nostre país (nom donat, pel rei de França a les terres catalanes anexionades). Rosselló és també inexacte perquè hi ha tota la part de Cerdanya. « Département des Pyrénées-Orientales » és per nosaltres une realitat administrativa i jurídica que rebutgem, la de l'Estat capitalista francès, encara que coincidi practicament amb les terres catalanes de l'Estat francès, amb l'excepció del Fenollèdes occità. Doncs parlarem de Catalunya-Nord és a dir d'aquesta part dels PAISOS CATALANS inclusos dins l'Estat francès.

A primera vista, parlar d'imperialisme aquí pot fer nèixer somriures d'escepticisme. Hom pensa de seguit en aquestes convulsions últimes del capitalisme moribund que per sobreviure exporta la mort i l'explotació, el napalm i la tirania del dòlar. Hom pensa en l'Indoxina. Hom pensa ja amb més dificultats als « Départements d'Outre-Mer » de l'Estat francès (Martinique, etc.) Però parlar d'imperialisme francès a l'interior de l'hexagon és una cosa que destorba ... els pensaments hexagonals més oberts. Doncs pels esperits cartesians, abans d'examinar les manifestacions de l'imperialisme a Catalunya-Nord ens cal probar de definir el que és l'imperialisme.

Per nosaltres l'imperialisme és tota forma de dominació política d'explotació econòmica, i d'opressió cultural d'un poble sus d'un altre. A cada mode de producció històric correspon una modalitat particular d'imperialisme. Però malauradament no hi ha hagut cap mode de producció, excepte belleu l'hipotètic comunisme primitiu, que no provoqui una forma o altre d'imperialisme. Es a dir que la contradicció dels pobles sembla ser un element històric tant permanent com la contradicció social entre les classes antagonistes. Exemples ? Tota l'història. Dins l'Antiquitat l'imperialisme de societats esclavatgistes com Roma i Athenes ; a l'Edat Mitjana l'imperialisme del nostre poble: els almogàvers catalans eren per Grècia el que els G!'s són avui dia per l'Indoxina (aquest record històric ens permetrà d'evitar tota idealització de la nostra nació, i tot xovinisme). Però mai com dins el mode de producció capitalista l'imperialisme ha éstat una necessitat vital del sistema de producció ell mateix. L'imperialisme és una necessitat vital car, fora d'aquesta solució, l'agreujament de les contradiccions internes provoca l'insurreció victoriosa del proletariat. El capitalisme, ho sabem, significa necessàriament l'exportació de la misèria i de l'explotació, la proletarització de pobles sencers. L'imperialisme és la « soupape de sûreté » del sistema. L'imperialisme provoca el desplaçament de la contradicció principal. La contradicció principal que fins ara era entre les classes socials antagòniques (burgesia i proletariat) passa a ser entre l'Estat imperialista i les nacions així proletaritzades globalment. És així que les lluites més dures que se fan avui dia contra el capitalisme són les lluites anti-imperialistes de pobles oprimits. Això és veritat al extrem orient amb l'heroïca lluita dels pobles d'Indoxina. Això és veritat a l'Orient Mitjà amb la lluita més obscura però tan heroïca dels Kurds. Això és veritat al Pròxim Orient amb la lluita dels Palestinians. Això és veritat a l'Africa on els moviments d'alliberament són una colla. Això és veritat a l'America del Sud. Això és veritat també a Europa tan de l'Est com de l'Oest. La primavera de Praga per exemple tenia un contingut nacional marcat tan intern dins el millorament de les relacions entre les nacions txecs i slovacs com extern dins el refús de la dependència de Moscu. A l'Europa de l'Oest això també és veritat. Les lluites més dures, els enfrontaments més acarnissats contra el sistema es produeixen a Irlanda del Nord i a Euzkadi Sud, és a dir que el factor nacional juga dins aquest dos casos de lluita armada un paper considerable.

Aquest desplaçament de la contradicció principal té com a conseqüencia a l'interior de l'Estat capitalista una més gran aliénació de la classe obrera. Es pas un atzar si l'integració de la classe obrera de l'Estat capitalista «number one», els E.U., és gairebé total. Tampoc són pas atzars les posicions de partits que pretenen representar la classe obrera dins els Estats imperialistes. Hom es recorda per exemple que a la lliberació els ministres P.C.F. varen acceptar els crèdits de la guerra d'Indoxina quan els diputats s'abstenien. Hom es recorda també l'actitud del mateix partit al moment del sublevament de Sétif.

Cal afegir que el mode de producció nou sorgit a la U.R.S.S. i a Xina que anomenaré, si voleu, « neo-asiàtic » produeix també noves formes imperialistes. Per la U.R.S.S. això és teoritzat per En Brejnev que voldria amagar el social-imperialisme rus amb la doctrina xovinista gran-rus de la sobirania limitada. Per la Xina, la qüestió de moment no queda tan clara i el principi de la coexistència pàcifica és just. Malauradament aquest principi ha estat descuidat al Tibet i també dins la posició diplomàtica de cara al Bangla-Desh.

Abans de veure les manifestacions de l'imperialisme a Catalunya-Nord cal fer constar que Catalunya-Nord és un cas particular d'una manifestació general a dintre de l'Europa capitalista. La llei del desenvolupament regional desigual és particularment dura per les nacions negades dins l'Estat francès: Bretanya, Occitania, Corsega, Euzkadi-Nord, i nosaltres. És clar hi ha regions d'ètnia francesa de l'hexagon que són també subdesenvolupades: Vendée per ex. Però el subdesenvolupament toca amb més força els hexagonals no francesos ètnicament, i s'afegeix a l'opressió cultural d'aquests pobles.

Després d'aquesta llarga introducció hem de veure com és manifesta l'imperialisme francès aquí políticament, econòmicament, culturalment. Hem de veure de quina manera el nostre país és colonitzat.

I - **Manifestacions politiques* : la dominació.**

La dominació nacional francesa és manifesta per:

1) La negació de l'Estat francès de la nostra existència com a part de la nació catalana ;

2) L'inexistència de tot mitjà d'expressió política del nostre país com a tal ;

3) La separació absurda de les dues Catalunya: els separatistes són els nostres enemics que trossejen el nostre país ! Són ells els carnissers de poble !

---

* Resumin a partir d'aquí aquesta intervenció que repren les idees més desenvolupades dins « la Falç » 4 amb l'article « le Roussillon est colonisé ».

Segueix p. 11

LLETRA A UN JOVE EMIGRAT

Has tingut de deixar el país per treballar. Ara fas d'obrer o de funccionaret en el Nord o a Paris. Tothom t'ha dit que això de deixar el seu país per treballar era normal. Que no hi havia cap esperança per a tu de tornar aquí abans de la « retraite », que te calia resignar, que de tota manera hi ha les vacances : podràs viure com la majoria de la gent per les vacances i en funcció d'aquestes ! FATALITAT, RESIGNACIO ; és vella la cançó de l'opressió : avui dia més que mai la vella cançoneta sona fals !

La teva situació no és cap fatalitat. És él resultat de la variant colonial del capitalisme que impera a casa nostra. Els capitalistes han decidit d'utilitzar dins el nostre país únicament les riqueses de les quals poden treure el més de profit : el sol, la mar la neu. El turisme. Pel turisme necessiten les terres, i no els homes. També pouen aquí les riqueses mineres que necessiten per les industries del nord. Per moltes raons és més fàcil d'explotar la gent fora de llur país : això ho saben ben bé els capitalistes francesos que han fet de la « mobilitat » de la ma d'obra un principi de llur política « d'aménagement ». Els gloriosos obrers bretons del « JOINT FRANÇAIS » per exemple han tingut l'ajuda de tota la BRETANYA el que els va permetre de perseguir fins a la victòria una vaga de prop de dos mesos ! El desarrelament permet una més gran explotació : els obrers àrabs o portuguesos són l'exemple més evident d'això ; però també els bretons, bascos, catalans i occitans són víctimes d'un procés identic dins l'Estat francès encara que el desarrelament no sigui tan pregon. El sistema capitalista no sols no fa res per te permetre de trobar feina aquí a casa més al contrari fa tot per t'obligar a marxar. La variant colonial del sistema capitalista és la causa del teu exili.

Hem de lluitar per mor que tothom pugui viure dins el seu país. Això vol dir que hem de destruir el sistema capitalista.

Però es tracta pas tampoc de lluitar a favor d'un socialisme abstracte, que podria desembocar sobre una altre forma d'opressió totalitaria. Dins l'emigració t'has adonat segurament que davant de moltes coses les teves actituds eren pas exactament les dels altres. Reacciones com a català. Hem de lluitar a favor d'un alliberament concret i aquest alliberament ha de respectar aquestes diferències culturals. És el teu dret més absolut de tornar aquí. Més el teu deure — i el teu interés és d'ajudar el moviment català de resistència a la colonització capitalista.

Però diràs, com ho puc fer ? Tenes moltes maneres de portar una ajuda eficaç a aqueixa lluita que també és teva. Primer dins la ciutat, al lloc on treballes podes provar de constituir un grup d'AMICS DE LA FALÇ. Ja sé que existeixen a tot arreu unes « Amicales des Catalans ». Aqueixes « Amicales » dins la majoria dels cassos són un instrument de la burgesia per te fer acceptar la teva emigració i explotació. L'Amicale des Catalans de Paris n'és l'exemple més clarivident. Aqueixa associació organitza cada any un espectacle indecent : l'elecció de Miss Roussillon, fan una repeixada i una cargolada... L'any passat, al moment del « Proces » de Burgos, com que el Casal de Catalunya de París havia publicat un comunicat denunciant els titelles franquistes l'Amicale ha publicat una « mise au point » (au point mort...) que deia que el Casal i l'Amicale no tenien res en comú... Dins la majoria dels casos caldrà deixar les Amicales burgeses i provincialistes a llur repeixades per se cuidar de coses serioses. Sense descuidar que s'hi poden trobar joves de bona fe. Per no caure dins el provincialisme aquell, aqueixos Comitats haurien de ser oberts a tots els altres Catalans : andorrans, ampurdanesos, gironins, tarragonins, barcelonins, lleidatans, valencians, alacantins, majorquins i menorquins. En tot cas haurien de mantenir contactes molt estrets amb les Associacions catalanes de Catalunya Sud. La ratlla dels imperis franco-franquistes, ha de ser considerada per tot català digne d'aquell nom com quelcom de tan odiós com la paret de Berlín. Aquell Comitat hauria també de se posar en relació amb els grups idèntics de bascos, breton,s occitans, corses, alsacians i flamencs, si n'existeixen. La tasca d'aquell Comitat serà d'arreplegar tots els treballadors catalans, siguin d'on siguin, dins el marc geogràfic seu, per mor d'ajudar el combat comú.

Emigrat català de Lille, Paris, Nancy o Lio el nostre combat és el teu. Ajuda la nostra lluita constituint dins el lloc del teu exili un Grup d'Amics de *la Falç*. Lluitem junts contra la colonització capitalista i a favor del retorn dels emigrats !

Miquel MAYOL.

Continuació p. 10

4) L'existència d'una classe social que té per funcció de servir els interessos imperialistes estrangers: la burgesia compradora, i els « glaouis » que són els notables.

II - **Manifestacions econòmiques de l'imperialisme: l'explotació.**

L'explotació econòmica que l'Estat francès organitza del nostre país és de tipus colonial i es tradueix per un doble pillatge:

1) Pillatge de la terra:

— extracció de riqueses mineres en funcció dels interessos del colonitzador, i exportació d'aqueixes;

— liquidació de l'agricultura i del petit comerç ;

— expropriació de les terres: la rapacitat de societats immobiliàries fa que una gran part del maresme, una bona part de les muntanyes siguin « comprades » per un mossec de pa. Municipis sencers esdevenen així la presa del capital. El turisme significa essencialment això: l'apropriació massiva de la terra pels capitalistes estrangers, i paral.lelament: la necessitat pels joves d'anar-se'n o de prostituir-se per sobreviure.

2) Pillatge dels homes: Catalunya-Nord esdevé una reserva de mà d'obra per l'indústria del Nord o sobretot per l'Estat que poua aquí els seus agents d'execució; el fenomen té doncs un doble caràcter: quantitatiu: exili d'una gran part de la joventut; qualitatiu: « flicarització » de la joventut (cf. Falç 5) és a dir integració dins l'aparell repressiu de l'Estat al nivell d'execució.

III - **Manifestacions culturals de l'imperialisme : l'opressió.**

1) **Una cultura negada:** l'Estat imperialista francès nega la nostra existència com a poble diferenciat. Es a dir que quan admet l'existència d'una manifestació nacional ho fa de manera reductriu, de manera folkloritzant. És així que la llengua catalana a l'escola té l'estatut de 2na llengua estrangera. Que la seva ensenyança és dins la realitat molt limitada: mestres que no reben cap formació, programes dèbils, horaris « impossibles ».

2) **Una cultura privada de tots mitjans:** La negació fonamental de l'Estat el condueix a privar la nostra cultura de tots els mitjans elementals de desenvolupament: escola, ràdio, televisió.

Conclusió : El nostre deure de militants revolucionaris és d'enfrontar el capitalisme tal com **es presenta a casa nostra,** és a dir sota la forma més repugnant que sigui: la forma imperialista. Aquest enfrontament ha de fer-se dins un esperit autènticament revolucionari és a dir rebutjant tot xovinisme petit burgès. Hem de comprendre que el patriotisme dels que lluiten per treure llur país de les urpes dels imperialistes s'afegeix al combat de la classe obrera de la nació imperialista. Hem de comprendre que és lluitant contra les manifestacions del capitalisme aquí que serem més eficaços. Hem de comprendre que l'ajuda més gran que podem procurar als companys del Vietnam, de Palestina, d'Africa, d'Amèrica del Sud, d'Euzkadi, d'Irlanda, és de resistir a la colonització del nostre país. Es l'hora de constituir un ample Front de Resistència a la colonització del nostre país.

Visca la resistència catalana a la colonització!

Visca la lluita anti-imperialista de tots els pobles oprimits!

Visca la solidaritat anti-imperialista de tots els pobles del món !

FRANÇA ACOLLIDORA...
DOS MONJOS DE SANT MIQUEL DE CUXA FORAGITATS

Com si l'experiència secular no era prou alliçonadora els mites de la França liberal, democràtica, etc. sempre tenen curs a CATALUNYA-SUD.

Els Catalans del Nord que sem « sota la França » (cf. la resposta d'En Joan LARZAC al llibre d'En LAFONT : « Sur la France ») sabem exactament el que amaga la façana aquesta.

L'expulsió de dos benedictins de Sant Miquel és un exemple més del crims contra els catalans comés pel país dels « Droits de l'Homme et du Citoyen ». L'home català, és a dir l'home concret i no l'abstracció inexistent de la Declaració, sempre ha estat exclos del gaudiment d'aquella llibertat.

Amb pocs anys els monjos de MONTSERRAT havien fet d'un lloc adormit sota la pols de segles una llar per tots els qui eren afamats de justicia, de llibertat i de pau. Amb pocs anys Sant Miquel havia, dins el respecte de tots i de tothom, retrobat la veritat de la seva fundació. En un mot, l'abadia de Sant Miquel tornava a viure.

Es una raó suficient pels que manen dins l'Estat francès per pronunciar la condemnació a mort. Han començat per prohibir la residència dels frares Josep i Raimon dins els « departements » fronterers més l'Auda i l'Erault. Es clar que això és un primer pas dins la repressió.

Una altre raó que probablement és a l'origin d'aquell arbitrari són els lligams estrets entre el govern franquista i el govern francès. En FRANCO tampoc no pot suportar la presència d'una comunitat religiosa catalana « vivent » tan veïna del seu Estat. L'exili dels frares Josep i Raimon ens recorda l'exili de l'Abat ESCARRE. Quan se sap que el FRANCO és un dels millors clients del DASSAULT i altres criminals de guerra franximans i quan es sap l'afany del govern francès per firar la seva « camelote » de mort...

DENUNCIEM LA COMPLICITAT POMPIDOU-FRANCO !
EXIGIM EL RETORN DELS FRARES JOSEP I RAIMON A SANT MIQUEL !

VISQUI EL FRONT D'ALLIBERAMENT CATALA

La policia franquista ha arrestat els membres d'una cel.lula del Front d'Alliberament Català. El governador civil ha donat una conferència de premsa, amb la llista d'unes quantes accions. La « Vanguardia » del Diumenge 28 dedica un lloc important a aquesta noticia. «L'Indépendant» i el « Midi Libre » d'aquell dia també relaten l'informe dels franquistes. « L'Indépendant » del 29 es fa el ressó d'informacions de la policia d'ocupació segons els quals el F.A.C. tindria com a objectiu l'alliberament no sols de Catalunya-Sud sinó també del Rosselló.

Saludem els coratjosos militants del F.A.C. que han decidit de lluitar a perill de llur llibertat i vida per l'alliberament de Catalunya.

L'arrestació de 9 militants de l'organització és evidentment un cop important però com per demostrar que la Resistència Catalana és pas del tot destruida 3 bombes esclataven poc desprès de la Conferència de Premsa del titella franquista.

Com a militants catalans del Rosselló ens sorpren molt la complaencia de «l'Indépendant». Es que per cas « l'Indépendant » s'ha tornat el diari de la policia franquista? Ens demanem si la publicació d'una tal informació no té com a objectiu de preparar l'opinió a una eventual repressió. De tota manera recordarem tant a la policia franquista com a « l'Indépendant » que els Catalans, a la diferència dels Castellans i dels Francesos, sempre hem estat molt respectuosos de l'autonomia de cada part del Països Catalans. Així és que l'alliberament del Rosselló i de tot Catalunya-Nord serà l'obra dels Catalans del Nord.

De moment no poden donar més comentari als nostres lectors. De seguit que podrem donarem totes les informacions al nostre abast sobre els objectius del F.A.C.

ELS MERCADERS DEL TEMPLE A SANT MARTI DEL CANIGO

El govern francès vol fer de Sant Miquel un museu. Un tal de CHABANNES, capellà del seu ofici, vol fer de Sant Marti del Canigó una mena de « parador » (OLE !) per les « elites du monde » (sic). Està negociant amb el bistat la locació emfiteòtica de l'abadia (99 anys). Res que això ! Cal recordar en aquell foraster que el nostre patrimoni és pas a vendre o a llogar. El bistat és unicament gestionari d'un ben que pertany a la collectivitat. Si aquella petita « evidència » es descuida, allavores ben segur cauràn « hòsties » sus de les elites del món.

Amb aqueixa nova Rubrica, volem posar en evidència la falsificació burgesa franximana de la història de Catalunya-Nord.

LLIBRERIA

La nostra llibreria posa a la vostra disposició els llibres següents que podeu adquirir per correspondencia, escrivint a la redacció de la Falç, 10 carrer Foy, Perpinyà.

En els preus indicats, hi ha comprès les despeses d'enviament. Fem un descompte de 10 % sobre el preu de venda normal de la majoria dels llibres.

MAPES dels Paisos Catalans	4,50 F
POSTALS dels Paisos Catalans	1,50 F
Grammaire catalane, P. FABRA	8,20 F
Poésie ibérique de combat, Lopez-Morrast	5,20 F
EDITORIAL « TERRA NOSTRA »	
— Chansons populaires catalanes	5 F
— Salses	8 F
— Prats	8 F
— Terra Nostra	2,50 F
EDICIONS CATALANES DE PARIS	
— NIN : els moviments d'emancipació nacional	20 F
— MARIMON : les classes socials a Catalunya	29 F
— M.-A. CAPMANY : ...de Francesc Layret	9 F
Occitanie 70, M. ROUANET	9 F
Com l'aigua enterboleix el vi, GOUZY J.	10 F
APORTACIO CATALANA	
— La comunitat bretona	3 F
— Vida del treball	3 F
— Resistencia de la Irlanda	5 F
EDICIONS 62 (LLIBRES A L'ABAST)	
— Sociologia i filosofia social, MARX	20 F
— Marxisme del nostre temps	12,50 F
— Marx i Freud	16,50 F
— Estrategia obrera	15 F
— La vaga obrera	19,50 F
EDICIONS 62 (ESCORPI)	
— Cartes a Kugelman	6 F
— La guerra civil a França	6 F
— La ideologia alemanya	6 F
— Socialisme utopic i cientific	6 F
— Per una estrategia sindical	6 F
HISTORIA DEL SOCIALISME	27 F
L'ONZE DE SETEMBRE	27 F

DES COLONITZEM LA NOSTRA HISTORIA

Es diu que cada generació torna a escriure la història. Però també cada poble ha d'escriure la seva i dins cada poble cada classe social escriu una história diferent del proletariat europeu és escrita amb el seu sang... i els darrers esdeveniments de BARCELONA ens mostren que el proletariat no ha acabat encara la seva heroïca redacció.

Dins la historiografia rossellonesa s'encontren 3 corrents: un corrent monàrquic, un corrent burgès reaccionari, un corrent burgès liberal. Els tres corrents tenen un punt en comú: escriuen la història francesa del Rosselló, és a dir que fan un contrasentit fonamental que no els permet de comprendre esdeveniments fonamenatls del nostre passat. El jacobinisme de la burgesia liberal es manifesta tot particularment dins «*L'histoire du Roussillon des origines à nos jours*» de l'Horace CHAUVET. (Perpinyà, Imprimerie du Midi, 1962). L'esperit del seu llibre és revelat per la dedicatòria manuscrita seva que es troba dins l'exemplar que té la biblioteca municipal de Perpinyà. Citem:

> «A la bibliothèque municipale de PERPIGNAN. Hommage de l'auteur. Les lecteurs de la bibliothèque municipale, s'ils sont impartiaux, trouveront dans cette étude les raisons qu'ils ont d'être français et fiers d'être français.
>
> Tant d'interprétations fantaisistes des événements roussillonnais ont été propagées par des historiens de Madrid ou de Barcelone qu'il était nécessaire de mettre les choses au point.»

Allavores la seva imparcialitat consisteix evidentment a estudiar el nostre passat del punt de vista de la burgesia parisenca i cau dins la interpretació més fantasista que sigui!

Què vol dir això de les raons per les quals som francesos? La raó més decisiva que hi troba qualsevol historiador serió és la raó del més fort.

Hem de recuperar la nostra pròpria història. Perô la condició d'aquesta recuperació és d'ens posar en fi a fer la nostra història.

Amb aqueixa nova Rubrica, volem posar en evidència la falsificació burgesa franxímana de la història de Catalunya-Nord.

LIVRES « Histoire du Roussillon », par Marcel Durliat.

Col. « Que sais-je ? », éd. Presses Universitaires de France, Paris 1962.

La collection « Que sais-je ? », l'une des plus importantes collections françaises qui traite de sujets aussi bien scientifiques que littéraires ou historiques, a depuis déjà longtemps consacré un numéro à l' « histoire du Roussillon ». L'auteur en est Marcel Durliat, maître de conférences à la Faculté des lettres et sciences humaines de Toulouse. Ce petit ouvrage, très abordable par son prix, est certainement, de tous ceux qui traitent en français de l'histoire du « Roussillon », c'est-à-dire de la Catalogne nord, le plus aisé à trouver. C'est dire que beaucoup de Catalans du Nord, surtout étudiants et lycéens, ont dû le lire. Malheureusement ce livre porte de la première à la dernière page la marque d'une aliénation culturelle remarquable.

N'étant pas historien nous ne ferons pas une critique du contenu de l'ouvrage qui d'ailleurs paraît satisfaisant dans l'ensemble, quoique certaines parties soient traitées trop rapidement (nous pensons aux révoltes des «Miquelets» par exemple). Nous nous contenterons de critiquer la forme, car c'est bien la forme qui fait de ce petit livre un instrument d'aliénation.

L'auteur montre qu'il connaît très bien l'histoire du « Roussillon », et ceci permet d'affirmer qu'il a donc parfaitement conscience de ce que, son petit livre se situe dans une ligne idéologique bien précise et, est loin d'être objectif; c'est un livre aliénant en ce sens qu'au lieu d'inciter le lecteur à la critique, il se complaît à présenter l'histoire comme si elle n'avait d'autre but que d'aboutir à la situation actuelle, toute pleine d'avantages. Au lieu de développer l'esprit critique il fait naître une béate autosatisfaction.

Nous y trouvons d'ailleurs l'apologie du statu quo, ce qui situe objectivement l'auteur du côté de ceux qui n'ont pas intérêt à changer la situation du « Roussillon » c'est-à-dire la bourgeoisie centraliste française et la bourgeoisie locale qui s'est mise à son service.

D'abord on aimerait bien savoir ce que l'auteur entend par « Roussillon ». Dans la description du milieu physique, l'auteur ne fait pas autre chose que présenter le département des Pyrénées-Orientales. Dans la partie précédent l'annexion à la France, c'est de l'histoire des comtés de Roussillon et de Cerdagne qu'il s'agit, de 1659 à la Révolution française, il s'agit de la partie de la Catalogne annexée, et, enfin, à partir de la Révolution, du département des Pyrénées-Orientales, si bien qu'on est embarrassé pour définir territorialement cet énigmatique « Roussillon ». S'il s'agit de l'histoire des terres annexées par la France en 1659, il faudrait le préciser et dire qu'elles ne correspondent ni au « Roussillon » ni au « Roussillon et Cerdagne » ni aux « Pyrénées-Orientales ».

Mais justement, l'auteur veut nous laisser supposer l'existence 'dune unité « Roussillon » bien définie et bien distincte de la Catalogne qui serait passée en bloc du côté de la France en 1659, or ceci est faux, vu les difficultés qu'il y a eu à établir une frontière de maquignonnage.

Un des moyens de défendre le statu quo c'est de laisser croire que les Etats actuels ont toujours existé avec les limites que nous leur connaissons. C'est ainsi qu'à propos des relations entre Occitans et Catalans au XIIe siècle, on nous parle de « France du Midi » (p. 37), or l'auteur n'ignore pas sans doute qu'à ce moment l'Occitanie n'était pas la France puisque les Occitans eux-mêmes considéraient comme étrangers les Français, ou « Franchimands ».

Cette expression « France du Midi » est donc inadéquate.

On insiste à plusieurs reprises sur la « frontière de la Gaule aux Pyrénées » (p. 14, p. 22), pour essayer de persuader le lecteur de la légitimité de la frontière actuelle. Puisque l'auteur ne le fait pas, il faut en dire deux mots. Les Celtes ne constituèrent qu'une très faible minorité face aux populations pyrénéennes et ibères et s'il est vrai qu'ils dirigèrent politiquement le pays (tout au plus pendant une centaine d'années), on voit mal en tout cas comment on pourrait parler de frontière lorsqu'il s'agit de 'ces tribus qui étaient en perpétuel mouvement. C'est pour le moins avoir une vue très égocentriste. Ne nous y trompons pas ; si on a tant insisté sur cette « frontière des Gaules aux Pyrénées », ce n'est pas qu'elle corresponde à une réalité historique, mais surtout qu'on veut l'utiliser largement comme une justification politique de la frontière actuelle.

Lorsque par le traité de Corbeil entre Jacques Ier et saint Louis, la frontière est fixée aux Corbières, l'auteur prétend qu'il avait été question de la fixer plus au sud : aux Pyrénées. Nous voulons bien croire Marcel Durliat, quoique nous nous demandions dans quelle mesure Jacques Ier aurait facilement accepté, vu le rôle que les comtés pyrénéens avaient joué dans la constitution de l'unité catalane. Cependant l'auteur n'est pas honnête lorsqu'il dit que la « Maison capétienne » (le roi de France) pouvait « élever des prétentions sur le Roussillon » (p. 46). Ceci est théoriquement exact, puisque le comte de Barcelone était vassal du roi de France, mais il faut dire alors que les droits de la « Maison capétienne » étaient identiques, en ce qui concerne le comté de Gérone ou de Barcelone. En ne le disant pas, l'auteur laisse supposer que le « Roussillon » était moins catalan et plus français que le reste de Catalogne, ce qui est faux.

On n'insistera jamais assez pour dire que les droits du roi de France, d'ailleurs tout théoriques, étaient les mêmes sur tout le territoire de la vieille Catalogne. Le partage en deux de la Catalogne n'a donc aucun fondement légal ; l'auteur laisse croire le contraire, c'est en cela que sa phrase de la page 46 est pernicieuse.

Il est fort curieux de remarquer que lors du retour du « Roussillon » dans l'unité catalane après le bref intermède que constitua le royaume de Majorque, et ceci dans les règles prévues par Jacques Ier, donc légales, on nous parle d'annexion « Pierre IV annexa à sa couronne l'ensemble des domaines de son rival » (p. 53). Nous pouvons bien accepter le terme, mais alors, nous ne comprenons pas pourquoi à la page 87 on parle de « retour à la France », à propos du traité des Pyrénées. Certes nous n'oublions pas que Louis XI avait occupé le « Roussillon » pendant une trentaine d'années, mais son historien objectif peut-il honnêtement parler de « retour » dans de telles circonstances !

Au contraire, à la page 53, il serait légitime de parler de retour du royaume de Majorque à l'unité catalane. Nous nous appuyons pour l'affirmer, uniquement sur le livre de M. Durliat. Celui-ci nous apprend que Jacques Ier partagea son royaume en donnant l'essentiel à son fils aîné et en octroyant à son fils cadet « les îles de Majorque et d'Ibiza et les possessions que la couronne d'Aragon avait conservées dans la France méridionale au traité de Corbeil, c'est-à-dire la seigneurie de Montpellier avec ses dépendances : baronnie d'Aumelas et vicomté de Carlat, les comtés de Roussillon et de Cerdagne, le Conflent et le Vallespir, le port de Collioure » (p. 48). Remarquons que le Roussillon est considéré comme faisant partie de la « France méridionale » et ceci en 1276. C'est un anachronisme extrêmement grave qui ne peut qu'induire en erreur le lecteur. Le « Roussillon » n'avait jamais à ce moment là fait partie de la France. Mais continuons : « Une autre restriction à son indépendance concerna le mode de succession pour sa nouvelle dynastie : dans le cas où elle viendrait à s'éteindre dans sa ligne directe et masculine, ses Etats retourneraient à l'Aragon. » (p. 48)

Un peu plus loin on nous dit, à propos du dernier roi de Majorque, « N'ayant pas d'héritier légitime, le monarque avait désigné pour lui succéder, le 24 décembre 1322, son neveu Jacques... Jacques II d'Aragon crut ou feignit de croire que les conditions prévues par le testament de Jacques le Conquérant pour le retour du royaume majorquin à sa couronne étaient réalisées. » (p. 50 et 51)

Pourquoi l'auteur dit-il « crut ou feignit de croire » et se contredit-il ainsi lui-même, car ce qu'il nous a dit à la page 48 ne laisse aucun doute sur la légitimité des intentions de Jacques II ? On peut déplorer la disparition du royaume de Majorque mais on est forcé d'admettre que légalement la couronne revenait à Jacques II d'Aragon. L'auteur profite aussi de l'intermède du royaume de Majorque pour charger les Catalans (entendons non-roussillonnais) de tous les maux et les Français de toutes les qualités. Ainsi au moment où Jacques II veut reprendre les terres qui lui revenaient légitimement « heureusement pour le royaume de Majorque ses alliés traditionnels, la France et la papauté, auxquels s'ajoutaient le royaume de Naples et sa reine majorquine, lui demeuraient fidèles et moins que jamais se montraient disposés à accepter son incorporation à l'Aragon », (p. 51). Curieuse amitié que cette amitié de la France pour le royaume de Majorque et qui consista à profiter des malheureuses circonstances dans lesquelles se trouvait le souverain majorquin pour lui rafler sa seigneurie de Montpellier contre quelques louis d'or ! La conclusion est donc celle-ci : qu'il y avait de bons français qui aidaient les roussillonnais contre ces méchants catalans qui voulaient les annexer ! D'ailleurs comme le dit si bien l'auteur, « ce dénouement soulignait donc le rôle d'intermède de l'épisode majorquin dans l'inévitable évolution qui conduisait à l'unité française par la fusion en un ensemble harmonieux des pays du Nord et du Midi » (p. 54). C'est à en faire venir les larmes aux yeux ! En tout cas, nous notons les mots clefs « inévitable, unité, fusion, harmonieux, etc. » Comme « ensemble harmonieux », au moment où on parle tant de disparités régionales, il y a certainement mieux, à moins que l'harmonie ne consiste à associer l'exploiteur et l'exploité dans un même système.

Vous apprendrez aussi « qu'en 1601, à Perpignan et dans la région, la majeure partie de la population est constituée de français ou de descendants de français » (p. 77). Ce qui est certainement exagéré, il suffit pour s'en rendre compte de considérer l'origine des noms des roussillonnais actuels. En tout cas il serait bon de dire d'où venaient ces « français », car ils ne venaient certainement pas d'Ile de France ou de Picardie. Ceci laisse d'ailleurs supposer qu'on vivait mieux au sud de la frontière franco-catalane qu'au nord de celle-ci !

Faisant allusion au traité des Pyrénées on nous parle d' « amputation douloureuse » (p. 80). L'auteur est donc contre le traité des Pyrénées et l'annexion à la France, allez-vous dire ! Ce n'est pas exactement cela. En effet, pour éviter l'amputation, la meilleure solution n'aurait-elle pas été d'annexer toute la Catalogne à la France ! « Dans le jeu diplomatique de la France, la Catalogne était un atout majeur mais difficile à conserver ; pour y maintenir son autorité, notre pays eût dû fournir un effort militaire et financier dont il était alors incapable » (p. 80). On se demande ce que vient faire ici l'expression « notre pays »

pour la France. Si l'auteur inclut les roussillonnais dans ce « nous », on peut dire qu'il va vite pour appeler la France « notre pays ». Nous sommes tout juste en 1659 !

A propos de la révolte des Miquelets, on n'essaie de n'y voir qu'une révolte contre l'impôt. On peut se demander alors pourquoi les Miquelets ont constamment pris le parti des troupes espagnoles du moins tant que la Catalogne Sud conservait ses libertés. La francisation forcée, est saluée comme il se doit, et on conclut : « Les jeunes nobles vont à la cour et l'on commence à admettre que le séjour à Paris est indispensable pour acquérir le bon ton » (p. 85), ou encore « certes le cérémonial et les usages, tout autant que les mœurs scolaires, obéissaient encore fréquemment à la tradition mais sous des costumes d'apparat un tantinet ridicules, on sait découvrir sans peine une âme française » (p. 86). C'est-à-dire que français est synonyme de « bon ton » et catalan de « ridicule ». Merci pour le compliment !

D'ailleurs il y eut un catalan qui sût devenir français, ce fut Hyacinthe Rigaud. « Très jeune il quitta sa ville natale sans espoir de retour et, de succès en succès, il finit par devenir le peintre favori de la cour et l'un des maîtres du portrait français de l'époque. » (p. 93). Il n'en reste pas moins que pour nous, le destin de Rigaud, obligé d'aller à Paris pour faire valoir son talent marque bien le début de l'aliénation du « Roussillon ».

On apprend aussi que les « Roussillonnais » sont « aisément sentimentaux » (p. 75). On se demande d'où ça sort !

Mais la dernière page est une concentration de littérature aliénante. D'ailleurs l'auteur a trouvé dans une phrase de Pons une arme terrible : « Cependant, le poète Joseph-Sébastien Pons, dont on déplore la perte toute récente, avait bien compris qu'entre les catalans d'Espagne et ceux de France, il n'existe pas seulement une frontière politique, mais aussi une autre ligne de démarcation » « celle de la sensibilité et du goût de la culture acquise » (p. 126).

Disons que nous ne partageons pas les idées de Pons ni de l'auteur ; en effet la ligne de démarcation de la « sensibilité et du goût de la culture acquise existe, mais elle n'est pas une autre frontière, elle n'est qu'un aspect de la frontière, elle s'est créée avec elle et elle disparaîtra avec elle. D'ailleurs à l'âge des mini-jupes, des transistors, et de la musique pop, les modes tendent à s'internationaliser de plus en plus, et la culture acquise, risque d'être bientôt la même à Perpignan, Barcelone, Paris ou Londres. Ceci était vrai du temps de Pons, ça l'est de moins en moins chaque jour.

Citons enfin les dernières phrases : « De nos jours, enfin, le tourisme et les amateurs de folklore ont découvert avec enthousiasme ce qui subsiste des anciennes traditions locales... Mais, au même moment, la capitale du Roussillon voit naître des organismes littéraires et scientifiques, appelés à devenir l'embryon d'une université moderne. Le département des Pyrénées-Orientales peut donc hésiter sur son destin, partagé entre le désir du progrès et un attachement nostalgique au passé. Déjà, cependant, par son magnifiquement développement, Perpignan indique la voie de l'avenir » (p. 126)

Nous pensons que l'auteur pose très mal le problème dans ces quelques lignes de conclusion. En effet il oppose le passé et le présent et présent la culture catalane comme un vestige du passé et même comme un « attachement nostalgique » rétrograde opposé au « progrès ». D'ailleurs il ne retient de la culture catalane que l'aspect folklorique des anciennes « traditions locales », utiles simplement pour le tourisme. Sur l'importance du catalan comme langue moderne de création littéraire et sur l'importance de la culture catalane en Catalogne sud, il n'en dit rien.

Quant aux espoirs de progrès, l'ouvrage datant de 1962 nous pouvons dire que l'auteur s'est trompé, que « l'embryon d'université » est toujours, au bout de neuf ans, un « embryon », et que la situation économique du « Roussillon » loin de s'améliorer, s'est aggravée. On ne peut plus accepter la béate satisfaction que procure une telle conclusion. L'opposition n'est pas entre catalan — nostalgique du passé d'une part, et France — progrès d'autre part, mais entre le centralisme d'une part et la volonté constructive de la population catalane d'autre part. Si on prend le problème ainsi, c'est le catalanisme, le régionalisme, et l'initiative de la base qui sont le « progrès », et le centralisme français et l'attachement à une administration périmée qui constituent « un attachement nosalgique au passé ».

Cette critique paraîtra longue. Elle s'imposait. Nous pensons même qu'elle est insuffisante. En effet, le prix modeste de cet ouvrage, et le fait qu'on puisse le trouver dans n'importe quelle grande librairie, nous amène à en conseiller la lecture puisque c'est le seul ouvrage sur l'histoire de Catalogne nord qui soit à la portée de tous. Nous espérons que ces quelques notes permettront aux lecteurs de **la Falç**, de procéder à une lecture critique de l'ouvrage et d'en retirer toute l'information intéressante en faisant la part de ce qui est objectif et de ce qui n'est que subjectivité aliénante.

LLEGIU

OCCITANIA NOVA

Revista bimestral d'acció i de desalienació Occitana

Abonament 1 any **15 F**

11 bis, rue de la Concorde

31 TOLOSA

CURSOS DE CATALA PER CORRESPONDENCIA

Per respondre a unes demandes « la Falç » organitza un curs d'iniciació a la llengua i a la cultura catalanes.

Aquest curs és més dedicat 1°) als « rossellonesos » exiliats de fora o de dintre que volen aprendre llur llengua i familiaritzar-se amb llur cultura. 2°) als « immigrants » francesos de Catalunya-Nord que volen aprendre la llengua del país. Cada lliçó comprendrà dues facetes : una gramatical i d'iniciació a la llengua, l'altra d'introducció a la civilització. Cada lliçó constarà a més d'uns exercicis la correcció dels quals serà assegurada.

És el deure de tot « rossellonés » d'aprendre la llengua que l'Estat francés ha intentat de matar, com és també el deure dels immigrants a CATALUNYA-NORD de familiaritzar-se amb la llengua del país.

El preu d'inscripció al Curs és de 30 F. incloent-hi les despeses d'expedició.

Per les inscripcions i les informacions necessàries escriure : Redacció de « la Falç », 10 carrer Foy, 66-PERPINYA.

ABONAMENTS A LA FALÇ

Per sobreviure la nostra revista necessita tenir més abonaments. Els que ja s'han abonat que facin conèixer la revista, que ens enviin noms de persones que poguin ser interessades : catalans fora del país, catalanistes, occitans etc.

Per afavorir els abonaments fem ara un abonament més barat per 5 nos. El preu inclueix el preu d'expedició :

— Estat francès : 10,00 F.

— Altres estats : 12,00 F.

L'import de la suscripció pot ésser pagat :

● a l'interior de l'Estat francès :

— xec bancari pel compte del « Journal la Falç » a enviar a « LA FALÇ », 10 acrrer Foy, Perpinyà.

— xec postal a adreçar a Miquel MAYOL, C.C.P. 17 533 45 PARIS.

● fora de l'Estat francès :

— gir postal internacional a adreçar a Miquel MAYOL, 10, carrer Foy, PERPINYA (66).

DISC D'EN DEDIES

El 1e disc de Nova Cançó Rossellonesa ha sortit.

REINALD DEDIES de Cornellà de la Ribera canta :

— desperta-te mon poble

— aquesta nit

— minyona

s'acompanya a la guitarra.

Reinald canta la ràbia d'una joventut que no vol ser matada, canta l'angoixa d'una joventut d'un país oprimit, canta la joventut de la terra rossellonesa on se sap encara festejar.

Podreu comandar el disc a « la Falç » 10, carrer Foy, PERPINYA pel preu de 11,00 F (Estat francès) i de 12,00 F (altres estats). Modalitats de pagament : referiu vos a l'abonament de « la Falç ».

SUBSCRIPCIO PEL DICS DE L'ANTONI ORTEGA

Membre com En Reinald DEDIES del Grup d'Acció poètica GUILLEM DE CABESTANY, el barceloni Antoni ORTEGA vé amb la seva guitarra al Rosselló desde fa tres anys.

Le seva cançó té una ironia aguda. Cantant militant la seva postura no té rés a veure amb la d'una certa « gauche divine » que sap barejar postures estètiques i preoccupacions de butxaca.

El grup GUILLEM DE CABESTANY té el privilegi d'editar el primer disc (45 t.) d'aquest gran cantant adoptat pel Rosselló i tot CATALUNYA-NORD.

Suscriviu a aquest disc pel preu de 8 F.

SUBSCRIPCIO PEL LLIBRE D'EN LLORENÇ PLANES : « EL PETIT LLIBRE DE CATALUNYA-NORD »

El nostre company Llorenç PLANES està acabant un treball de sintesis sobre CATALUNYA-NORD : les varies manifestacions de l'alienació cultural del nostre poble, les causes d'aquest estat patologic, la colonització economica i politica, els remeis possibles. Un llibre que serà necessari per tots els que s'interessen a la problemàtica d'aquestes terres, un llibre que té de permetre una acció més justa dins la lluita per l'alliberament.

Aquest llibre serà imprès. Preu de suscripció : 10 F.

« ELS PARTITS POLITICS AL PRINCIPAT (1971) »

L'equip periodistic del C.R.E.A. inaugura amb el llibret « Els partits politics al Principat » (1971) de l'Andreu BALENT un nou editorial, el primer editorial politic català a CATALUNYA-NORD. Es proposa amb aquesta nova «eina» de « clavar » unes veritats elementals i afavorir aixi la descolonització del nostre país.

Aquest llibret ciclostilat amb coberta imprimada pot ser demanat a la mateixa adreça pel preu de 3 F.

Le Directeur-Gérant : Jaume ROURE - Éd. du Castillet, 11, quai Batllo - 66 Perpignan - Tél. 34.38.35 - Dépôt légal n° 92, 2e trimestre 1972